

**Івано-Франківський
обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Івано-Франківської обласної ради**

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації учителів інформатики закладів загальної
середньої освіти, які викладають у 7- 9 класах**

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ В НОВІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ НА РІВНІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою ІФОШПО
(протокол від 29.01.2026 року №1)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Івано-Франківського ОІШПО
від 30.01.2026 року № 8

Р. ЗУБ'ЯК

Івано-Франківськ – 2026

Розробник: Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Малий П.М., методист лабораторії природничо-математичних дисциплін Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти)

Напрямок підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН від 12.10.2022 № 904)

Термін дії програми: з 20.04.2026 до 15.10.2031 року.

Рецензенти:

Бігун М.І., кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри менеджменту та освітніх інновацій Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Власій О.О., кандидат технічних наук, доцент кафедри математики та інформатики і методики навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Сучасний стан розвитку освіти в Україні вимагає від учителя інформатики не лише технічних знань, а й глибокого розуміння концептуальних засад Нової української школи (НУШ). Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти потребує зміни підходів до моделювання освітнього процесу, де в центрі уваги — розвиток компетентностей та ціннісних орієнтирів. Актуальність програми також зумовлена необхідністю дотримання нових стандартів академічної

доброчесності, інтеграції штучного інтелекту в навчання, впровадження освітніх стратегій в кризових умовах, володіння цифровим інструментарієм навчання та створення безпечного, інклюзивного середовища в умовах воєнного стану та цифрових трансформацій.

Цільова аудиторія: вчителі інформатики закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації: 30 годин (1 кредит ЄКТС)
Особливості реалізації програми. Програма реалізується за дистанційною формою навчання з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Освітній процес організовується через поєднання синхронної взаємодії (онлайн-лекції, вебінари, відеоконференції в Google Meet/Zoom) та асинхронної роботи на платформі дистанційного навчання (опрацювання текстових та відеоматеріалів, виконання практичних завдань у хмарних сервісах). Основний акцент робиться на діяльнісному підході: слухачі не лише вивчають методики, а й моделюють фрагменти уроків, створюють цифрові кейси та працюють у групах над вирішенням ситуаційних задач (кейс-метод). Практична діяльність спрямована на професійну комунікацію та відпрацювання навичок взаємодії між учасниками навчального процесу. Особлива увага приділяється рефлексії як інструменту професійного зростання вчителя.

Форма навчання: інституційна (дистанційна)

Мета підвищення кваліфікації: розвиток компетентностей вчителів інформатики закладів загальної середньої освіти для ефективної реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, формування готовності до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання на рівні базової середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Розкрити практичні аспекти створення безпечного (фізичного, психологічного та інформаційного) середовища в кабінеті інформатики.
2. Ознайомити з правовими та етичними засадами академічної

доброчесності при використанні цифрових ресурсів та ІІІ.

3. Опрацювати методики діяльнісного підходу та проєктного навчання в інформатичній галузі.

4. Опанувати цифрові інструменти для моніторингу освітніх втрат та реалізації формувального оцінювання.

Перелік компетентностей, що вдосконалюються/розвиваються

Відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225:

- предметно-методична компетентність (А2)
- інформаційно-цифрова компетентність (А3)
- організаційна компетентність (Г2)
- оцінювально-аналітична компетентність (Г3)

Очікувані результати підвищення кваліфікації.

За результатами підвищення кваліфікації за програмою слухачі зможуть:

- створювати безпечне фізичне та інформаційне середовище в комп'ютерному класі;
- розуміти принципи академічної доброчесності та їх вплив на якість освіти;
- навчати учнів дотримуватися правил етичного використання генеративного штучного інтелекту при виконанні практичних робіт;
- ідентифікувати порушення академічної доброчесності в цифрових проєктах та використовувати методики їх попередження;
- проєктувати завдання для уроків інформатики на основі діяльнісного підходу та проблемно-орієнтованого навчання;

- впроваджувати інструменти формувального оцінювання (цифрові рефлексивні анкети, взаємооцінювання);
- використовувати LMS-платформи та аналітичні сервіси для моніторингу та компенсації освітніх втрат;
- розробляти індивідуальні освітні траєкторії для учнів, базуючись на аналізі їхніх навчальних досягнень;
- забезпечувати прозорість та зрозумілість критеріїв оцінювання для всіх учасників освітнього процесу.
- презентувати методичний кейс (план уроку, навчальний проєкт, систему оцінювання), що демонструє інтеграцію набутих компетентностей у власну педагогічну практику.

Система та критерії оцінювання результатів навчання.

Максимальна кількість балів за виконання програми – 100. Загальний бал має бути не нижче 70. Він формується як сума балів за два види контролю: навчальний проєкт - 55 балів, підсумкове тестування - 45 балів.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації

Вартість: 540 грн

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план розроблено з урахуванням потреби вчителів у практичному інструментарії для роботи в 7 - 9 класах НУШ. Структура плану передбачає поступовий перехід від створення безпечного середовища до складних методичних аспектів викладання інформатики та систем оцінювання. Розподіл годин акцентує увагу на практичній та самостійній діяльності слухачів, що дозволяє не лише отримати теоретичні знання, а й відпрацювати їх на практиці через створення власних освітніх продуктів та методичних кейсів.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них: 8 год — лекційні заняття, 16 год — практичні заняття, 2 год —

самостійна робота, 4 год — контрольні заходи (захист навчального проєкту та підсумкове тестування).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Сучасні підходи до навчання інформатики у закладі загальної середньої освіти					
Тема 1.1. Алгоритми навчання інформатики	1	2	1		4
Тема 1.2. Інструменти досягнення результатів навчання учнів інформатики	1	2	1		4
Разом за модулем	2	4	2		8
МОДУЛЬ 2. Особливості організації освітнього процесу у 7-9 класах ЗЗСО					
Тема 2.1. Організація дистанційного та змішаного навчання.	1	1			2
Тема 2.2. Впровадження технологій штучного інтелекту в освітній процес	1	1			2
Тема 2.3. Цифровий інструментарій для ефективного навчання		4			4
Разом за модулем	2	6			8
МОДУЛЬ 3. Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках інформатики					

Тема 3.1. Формувальне оцінювання на уроках інформатики	1	1			2
Тема 3.2. Організація проведення підсумкових робіт	1	1			2
Тема 3.3. Способи забезпечення об'єктивності та прозорості оцінювання	1	3			4
Тема 3.4. Моніторинг освітніх втрат.	1	1			2
Разом за модулем	4	6			10
МОДУЛЬ 4. Планування проєкту					
Тема 4.1. Презентація власного методичного кейсу / проєкту				4	
Усього	8	16	2	4	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Сучасні підходи до навчання інформатики у закладі загальної середньої освіти

Тема 1.1. Алгоритми навчання інформатики

Значення інформатики в сучасному світі. Мета навчання інформатики в 7 - 9 класах. Основні компетентності, які мають засвоїти учні: алгоритмічне мислення, основи програмування, інформаційна безпека. Переваги проєктного та компетентнісного підходу для розвитку вмінь, необхідних у сучасному суспільстві. Огляд навчального поступу учнів у другому циклі базової середньої освіти. Основні завдання другого циклу базової освіти для формування інформаційно-цифрової компетентності.

Тема 1.2. Інструменти досягнення результатів навчання учнів інформатики

Важливість досягнення цілей інформатичної освітньої галузі для розвитку цифрових компетентностей учнів. Зв'язок між інструментами

навчання та результатами, які мають бути досягнуті. Практичні поради щодо конструювання навчальної діяльності на уроках інформатики. Створення індивідуальних навчальних маршрутів для учнів з різним рівнем знань і темпом засвоєння.

МОДУЛЬ 2. Особливості організації освітнього процесу у 7-9 класах ЗЗСО

Тема 2.1. Організація дистанційного та змішаного навчання
Методологічні засади організації гнучкого навчання в базовій школі: вибір між синхронним та асинхронним форматами. Розробка протоколів діяльності вчителя в екстремальних ситуаціях та аналіз кращих практик збереження якості освіти при обмеженому доступі до ресурсів.

Тема 2.2. Впровадження технологій штучного інтелекту в освітній процес

Штучний інтелект у шкільній інформатиці: від сприйняття як загрози академічній доброчесності до використання як потужного асистента вчителя. Порівняльний аналіз генеративних моделей (ChatGPT, Gemini) та методик їх інтеграції у проектну діяльність учнів.

Тема 2.3. Цифровий інструментарій для ефективного навчання

Еволюція дидактичних засобів: від статичних презентацій до інтерактивних хмарних екосистем. Системний огляд сучасних LMS (Google Classroom, Canvas), віртуальних лабораторій та сервісів для візуалізації даних у контексті реалізації вимог НУШ.

МОДУЛЬ 3. Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках інформатики

Тема 3.1. Формувальне оцінювання на уроках інформатики
Переосмислення ролі оцінки: від фіксації помилок до стимулювання розвитку учня. Використання цифрових технік формувального оцінювання (миттєві опитування, рефлексивні екрани) для корекції освітнього процесу в реальному часі.

Тема 3.2. Організація підсумкових робіт

Компетентнісний підхід до контролю знань: від традиційних тестів до комплексних проектних завдань. Порівняльний аналіз критеріальних матриць для оцінювання програмних продуктів та творчих робіт учнів базової школи. Оцінювання учнівських проєктів.

Тема 3.3. Способи забезпечення об'єктивності та прозорості оцінювання

Формування довіри в освітньому процесі: відкриті критерії та автоматизація обліку досягнень. Аналіз інструментів для деперсоналізованого

перегляду робіт та стратегій відкритого діалогу між учителем, учнем та батьками.

Тема 3.4. Моніторинг освітніх втрат

Методична діагностика прогалин у знаннях, спричинених кризовими умовами: інструменти збору та аналізу даних. Розвиток навичок саморефлексії учнів як ключового чинника подолання освітніх втрат та підвищення мотивації до навчання.

МОДУЛЬ 4. Планування проєкту

Тема 4.1. Презентація власного методичного кейсу / проєкту

Узагальнення результатів навчання через розробку та публічний захист індивідуального освітнього продукту. Демонстрація здатності інтегрувати інноваційні методики, технології ШІ та системи оцінювання у власну педагогічну практику.

ОРІЄНТОВНІ ПЕРЕЛІКИ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Орієнтовний перелік практичних завдань:

- **Кейс-завдання «STEM-урок»:** Розробити план-схему інтегрованого фрагмента уроку (наприклад, «Опрацювання статистичних даних» або «Моделювання фізичних процесів»), де поєднуються інформатика та інша предметна галузь (математика, географія, фізика).
- **Вправа «Профільний компас»:** Сформулювати 3–5 критеріїв оцінки готовності учня 9 класу до вибору ІТ-профілю (використовуючи особистісно орієнтований підхід).
- **Проектування «Цифрового портфоліо»:** Розробити структуру випускного проєкту для учня 9 класу, який демонструє його досягнення в обраному напрямі (програмування, дизайн, аналітика).

- **Методичний конструктор:** Скласти систему компетентнісно орієнтованих завдань до теми «Штучний інтелект» (відтворення, аналіз, створення продукту).
- **Практикум з оцінювання:** Створити рубрикатор (критерії) для формувального оцінювання практичної роботи з теми «Бази даних» або «Створення вебсайтів».
- **Симуляція тьюторської бесіди:** Скласти перелік відкритих питань для рефлексійної бесіди з учнем, який вагається між технологічним та гуманітарним профілем.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Як змінюється функція вчителя інформатики (від транслятора знань до ментора/тьютора) при переході учнів до профільного навчання?
2. Які існують методи інтеграції складних алгоритмічних завдань із реальними інженерними чи бізнес-кейсами для підвищення мотивації дев'ятикласників?
3. Які вікові особливості учнів 14–15 років критично важливо враховувати при виборі складності практичних завдань з програмування чи дизайну?
4. Як за допомогою засобів інформатики (портфоліо, профорієнтаційні тести, симулятори) допомогти учню обрати між технологічним та гуманітарним профілем навчання?
5. Які методики дозволяють перейти від простого копіювання коду/інструкцій до критичного розуміння архітектури цифрових систем?

6. Аналіз етичних аспектів та технічних можливостей використання генеративного ШІ для автоматизації відлагодження учнівських програмних проєктів.
7. Як розробити прозору систему самооцінювання для складних довготривалих проєктів (наприклад, створення мобільного застосунку чи бази даних)?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

8. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
9. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
10. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
11. Постанова КМУ № 800 від 21.08.2019 «Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації педагогічних працівників» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF>
12. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–6 класів (наказ МОН № 289 від 01.04.2022). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola>
13. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 904 «Про затвердження типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий державний стандарт базової середньої освіти». URL: https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf
14. Наказ МОН України від 18.12.2024 № 1759 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-z-akademichnoi-dobrochesnosti>

Основна література

1. Биков В. Ю., Литвинова С. Г. Цифрова трансформація закладу загальної середньої освіти: посібник. К.: НАПН України, 2023.
2. Бутенко О. та ін. Інтегровані курси у Новій українській школі. К.: Генеза, 2023.
3. Засєкіна Т. М. Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в цифрову епоху. К.: Педагогічна думка, 2024.
4. Інклюзивна освіта: від теорії до практики в ІТ-галузі / за ред. А. Колупаєвої. К.: Ранок, 2023.
5. Морзе Н. В., Барна О. В. Методика навчання інформатики в

основній школі. Київ: Генеза, 2023.

6. Савченко О. Я. Дидактика Нової української школи. К.: Освіта, 2022.

7. Співаковський О. В. та ін. Цифрова трансформація освіти: виклики та можливості. Херсон: ХДУ, 2024.

8. Структура цифрової компетентності педагогічних працівників (Digital Competence Framework for Educators). Переклад та адаптація: УІРО, 2021.

9. Формувальне оцінювання в НУШ: методичний посібник / за заг. ред. О. Локшиної. К.: Педагогічна думка, 2024.

Додаткова література та онлайн-ресурси:

1. Canva for Education: інструменти для створення візуального освітнього контенту. URL: <https://www.canva.com/education/>

2. Courtney Cullen. Artificial Intelligence: Friend, Foe, or Neither? URL: <https://academicintegrity.org/>

3. European Network for Academic Integrity (ENAI): materials for teachers. URL: <https://academicintegrity.eu/materials/>

4. International Journal for Educational Integrity. URL: <https://edintegrity.biomedcentral.com/>

5. STEM-освіта: теорія і практика / за ред. О. М. Спіріна. К.: НАПН України, 2024.

6. Академічна доброчесність: онлайн-курс для вчителів. URL: <https://ed-era.com/>

7. Довідник з академічної доброчесності для вчителів. URL: <https://saqa.org.ua/>

8. Інструментарій для моніторингу освітніх втрат (УЦОЯО). URL: <https://testportal.gov.ua/>

9. Лабораторія штучного інтелекту в освіті: кейси та сценарії уроків. URL: <https://ai-in-education.ua/>

10. Платформа «LearningApps»: інтерактивні вправи для уроків інформатики. URL: <https://learningapps.org/>

11. Платформа «Дія.Освіта»: Цифрова грамотність вчителів. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>

12. Платформа НУШ: методичні матеріали для вчителів 7-9 класів. URL: <https://nush.com.ua/>

13. Рекомендації щодо використання штучного інтелекту в освіті (UNESCO / МОН України). URL:

<https://mon.gov.ua/news/shtuchnyi-intelekt-u-zakladakh-vyshchoi-osvity-rekomen-datsii-dlia-vykladachiv-studentiv-i-pratsivnykiv-zvo>

14. Ресурсний центр «Академічна доброчесність» (ICAI). URL: <https://academicintegrity.org/>